

Budapestre vonatkozó újságcikkek

Szerző: *Gergely István*
Cím: *Kónyi Manó emléke*

Forrás: *Nemzeti Újság*

Osztályozás

Tárgy

92

Hely

Kónyi Manó

Idő

"1924"

Személy

Kónyi Manó emléke

Puha kalap széles karimája alól oxydáltan ezüstös fürtök borultak az ivelt homlokra, amelynek fehér párkánya alatt cseresznyés feketeségben figyelt a meleg szempár, a szakáll és a bajusz feketésfehérségében eltűnt a száj, mégis érezted, hogy jóságos mosoly telepedett az ajkakra. A komoly tartású testet sötét ruha borította, nem divatos, de nem is elhanyagolt mez, — úgy, hogy már az első látásra is megsejtetted benne a tudóst. *Samassa*, Eger nagy bitoros érseke, a *Bölcs Náthán* névvel illetve *Kónyi Manó*t, akinek családi házat holnap ékesíti fel szülővárosa: Kaposvár.

Hogy ki volt e férfi? Nehéz megmagyarázni a mai nemzedéknek, amely csak munkásságának irodalmilag megmaradt gyümölcseit ismeri. Ha azt mondom róla, hogy a parlamenti gyorsiroda első főnöke volt, kiadta és kommentárokkal ellátta *Deák Ferenc* beszédeit, őrizte, mint megbízott, *Gorove* és *Lónyai* hagyatékát stb. stb. — csupán külsőségeket említettem, anélkül, hogy meglevenit-hettem volna az embert. *Kónyi*, a magyar politika klasszikus korának szülötte, anélkül, hogy valaha hivatásos politikus lett volna, úgy hivatása keretében, mint egyéniségének egyszerű hatásával aktív részese volt a közéleti munkának.

Olyan időben, amikor még arany mérlegre került a kimondott szó, főnöke volt a parlamenti gyorsirodának, figyelője és ellenőre a visszhang helyességének. Idegzetét korán megörölte a nagy felelősség és amikor állását elhagyta, nyílt ülésben bucsuztatták el *Tisza Kálmán*, *Apponyi Albert* és *Szilágyi Dezső*. A hosszú évek folyamán megszerezte minden államférfi becsületét és barátságát, akárhányszor közvetítője lön közeledéseknek, kimagyarázásoknak és megbéküléseknek, mert mindenkit tiszteletre kényszerített önzetlenségével, okosságával és tapintatosságával. Attól a pillanattól fogva, hogy szeretettel és bizalommal fordult feléje *Deák Ferenc* tekintete, valami különös szerephez jutott, amelyet nem lehet egy szóval megjelölni, de amelynek értelmét körülbelül kifejezi, ha azt mondjuk róla, hogy: *ő volt a magyar közélet bizalmi embere.*

Bp
(Hely)

1924. 6. 1.

(Idő)

(Köt. v. füz.)

(Oldal)

Klasszikus fia a klasszikus kornak, puritán önzetlenséggel töltötte be e névtelenül magas tisztséget, befolyását, összeköttetéseit, akkreditáltságát csupán a köz és megszorult embertársainak javára használván fel. Manapság, amikor minden befolyásos ismeretség azonnal a törtétes eszköze lesz, szinte érthetetlen az olyan férfi, aki sohase élt vissza konnexióival, sőt a maga hasznára gyáltalán nem is élt ezekkel. Szerény, egyszerű ember maradt, mialatt jóságos kezével nem egy ház építéséhez vitte a téglát, visszavonult munkása a dolgozó szobának, de fűrge és ékesszóló követe idegen szenvedéseknek.

Kónyi jellemének ez az alaptulajdonsága — egyesülve mélységes tudásával, kitartó szorgalmával, nemkülönben azzal a modorbeli finomsággal, amelyet a tapintatosság virtuozitásának lehetne nevezni, — eredményezte azt, hogy pártkülönbség nélkül szeretetnek és tekintélynek örvendett. Az ország legjobbjai barátságukba és bizalmukba fogadták, *Gorove* és *Lónyai* végrendeletileg reá hagyták politikai hagyatékukat, *Deák Ferenc* megbízta beszédeinek összegyűjtésével s történelmi kommentálásával, *Andrássy Gyula*, az idősebbik, pedig barátilag nyitotta meg házat előtte.

Imhol kitűnik, hogy arra a kérdésre: *mi volt Kónyi Manó*, azzal kell válaszolnunk, hogy: *ki volt?! Közéleti értékét és hatásának mélységét nem hivatalos kinevezések, avagy baráti pártfogások adták meg, hanem jómaga, — az a különös valami, amit úgy hívnak, hogy: egyéniség.*

Es amikor most szülei házának márvány-lapjáról lehull a lepel, ismét előttem áll fenkölt alakja, tele megértő szeretettel és komoly jósággal, azzal a nagy apai szeretettel, amellyel bennünket, akkor fiatal újságírókat munkásságunkban és magánéletünkben kísért. Sok újságírói karriert láttam azóta, milliomosok, miniszterek és bárók ugrottak ki a redakciókból, de mindezek a fényes karrierok elhalványulnak az öreg Kónyi dicsősége mellett. Szegény maradt, de ő volt a leggazdagabb. Nem volt rangja, de ott állt a legmagasabbak mellett. Semmiféle hatalom sem volt kezében, még csak mandátum sem, mégis annyi befolyása volt, akár egy kabinetnek és mindezt úgy érte el, hogy — *Visy Imre* szavaival éljünk — „munkáját egy művész tökéletességével, egy tudós szabatosságával és a közpálya emberének egész szenvedélyével végezte.”

Gergely István.